

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Asan/11/2017
Identifikačné číslo spisu: 7016200021
Dátum vydania rozhodnutia: 31.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7016200021.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci žalobcu: FIMI s.r.o., so sídlom M.R. Štefánika 1161, Trebišov, IČO: 44 311 460, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou AK Balara, s.r.o., so sídlom Košická 56, Bratislava, IČO: 36 858 528, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Špitálska 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2015/181235 UPS/US1/OK2/KON/2015/132 zo dňa 18.11.2015, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, č. k. 8S/2/2016-57 zo dňa 26. januára 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č. k. 8S/2/2016-57 zo dňa 26. januára 2017, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

I.

Rozhodnutie krajského súdu

1. Krajský súd v Košiciach rozsudkom č. k. 8S/2/2016-57 zo dňa 26. januára 2017 podľa ustanovenia § 191 ods. 1 písm. c/ a g/ zák. č. 162/2015 Správneho súdneho poriadku (ďalej len S.s.p.) zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného č. 2015/181235 UPS/US1/OK2/KON/2015/132 zo dňa 18.11.2015 v spojení s prvostupňovým rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov č. TV/2/K/KON/2015/67-7 zo dňa 02.09.2015 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. O nároku na náhradu trov konania rozhodol krajský súd podľa ust. § 167 ods. 1 S.s.p. tak, že žalobcovi priznal úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania.

2. Z predloženého administratívneho spisu žalovaného krajský súd zistil, že Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny - žalovaný správny orgán, žalobou napadnutým rozhodnutím č. 2015/181235

UPS/US1/OK2/KON/2015/132 zo dňa 18.11. 2015 o odvolaní žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov č. TV2/K/KON/2015/67-7 zo dňa 02.09.2015 rozhodol tak, že odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdil a odvolanie žalobcu zamietol. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov prvostupňovým správnym rozhodnutím žalobcovi uložil pokutu podľa § 68a ods. 1 písm. a/ zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“) v nadväznosti na ustanovenie § 29 ods. 1 uvedeného zákona vo výške 5.000,- Eur za porušenie povinnosti dodržiavania všeobecne záväzného právneho predpisu o službách zamestnanosti.

3. Správny orgán prvého stupňa vykonal u žalobcu kontrolu podľa § 13 ods. 1 zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov, a to v dňoch 08.10.2014 až 29.10.2014. O výsledku inšpekcie vydal dňa 03.11.2014 Protokol o výsledku kontroly č. TV2/K/KON/2014/224 (ďalej len „Protokol o výsledku kontroly“), v ktorom konštatoval, že žalobca porušil § 29 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti. Správny orgán prvého stupňa rozhodnutie o uložení pokuty žalobcovi zo dňa 02.09.2015 oprel o kontrolou zistené porušenie povinnosti dodržiavania všeobecne záväzného právneho predpisu - § 29 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti tým, že účastník konania (žalobca) nemal uzatvorený pracovný pomer s dočasnými agentúrnymi zamestnancami za obdobie od 01.01.2013 do 31.12.2013 v celkovom počte 148 agentúrnych zamestnancov a za obdobie od 01.01.2014 do 30.09.2014 v celkovom počte 197 agentúrnych zamestnancov, s ktorými mal uzatvorené len Dohody o pracovnej činnosti v zmysle ustanovenia § 228a zákona č. 311/2011 Z. z. (Zákonník práce) v znení neskorších predpisov na účel ich pridelovania k užívateľskému zamestnávateľovi v zmysle § 58 ods. 2 Zákonníka práce. Preskúvané rozhodnutie žalovaného nadobudlo právoplatnosť dňa 01.12.2015. Obsahom žaloby zo dňa 11.01.2016 doručenej Krajskému súdu v Košiciach 13.01.2016 bola jedna zásadná námietka týkajúca sa povinnosti vyplývajúcej z obsahu ustanovenia § 68a ods. 3 zákona o službách zamestnanosti, podľa ktorého pokutu možno uložiť v lehote 1 roka odo dňa, keď sa ústredie a úrad dozvedeli o porušení týchto povinností, najneskôr však do 3 rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu.

4. Krajský súd zákonnosť preskúvaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách ustanovení zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 68a ods. 1 písm. a/, ods. 3, § 29 ods. 1 a súčasne citujúc právnu úpravu ustanovenú v čl. 1 ods. 1, 2, v čl. 154c Ústavy Slovenskej republiky v nadväznosti na právnu úpravu ustanovenú v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a v zásade č. 6 Odporúčania výboru ministrov č. R(91) pre členské štáty o správnych sankciách, ktoré boli schválené Výborom ministrov na 452 zasadnutí zástupcov ministrov dňa 13.02.1991, postupom podľa ustanovení tretej časti druhej hlavy Správneho súdneho poriadku a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

5. Krajský súd v súlade s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k preskúvanej právnej problematike nemajúc pochybnosti o začiatku plynutia jednoročnej subjektívnej lehoty pre uloženie pokuty v preskúvanej právnej veci, konštatoval, že táto lehota začala plynúť v preskúvanej právnej veci dňom 03.11.2014, kedy správny orgán prvého stupňa vydal Protokol o výsledku kontroly č. TV2/K/KON/2014/224, v ktorom konštatoval, že žalobca porušil § 29 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov.

6. Poukazom na to, že druhou zásadnou právnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti žalobnej námietky bolo posúdenie dôvodnosti argumentácie procesných strán v konaní o tom, či v priebehu plynutia jednoročnej subjektívnej lehoty je potrebné v administratívnom konaní podľa zákona o službách zamestnanosti vydať prvostupňové rozhodnutie o uložení pokuty alebo zákonná požiadavka upravená v § 68a ods. 3 zákona o službách zamestnanosti, v súvislosti s dodržaním subjektívnej lehoty na uloženie pokuty zahŕňa v sebe povinnosť správnych orgánov oboch stupňov právoplatne ukončiť administratívne konanie o uložení pokuty v lehote jedného roka odo dňa, keď sa dozvedeli o porušení právnych povinností účastníkom správneho konania, správny súd dospel k záveru, že subjektívna jednoročná lehota pre uloženie pokuty v preskúvanej právnej veci uplynula dňom 03.11.2015. Krajský súd

konštatoval, že v uvedenej lehote bolo povinnosťou správnych orgánov oboch stupňov právoplatne ukončiť administratívne konanie o uložení pokuty, t. j. nielen vydať prvostupňové rozhodnutie o pokute.

7. Krajský súd upriamil pozornosť na to, že zákonodarca v ustanovení § 68a ods. 3 zákona o službách zamestnanosti stanovil subjektívnu jednoročnú prekluzívnu lehotu, ktorá plynie v rámci objektívnej trojročnej prekluzívnej lehoty. Lehoty (či doby) uvedené v citovanom ustanovení (jednoročná subjektívna a trojročná objektívna) na uloženie sankcie za správny delikt sú prekluzívnymi (prepadnými) lehotami, na uplynutie ktorých je povinný prihliadnuť správny orgán z úradnej povinnosti (ex offa), aj keď ich uplynutie nie je účastníkom konania namietané. Žalovaný podľa názoru správneho súdu mal na prekluziu prihliadnuť pri rozhodovaní o opravnom prostriedku. Ak nestihol pokutu uložiť v lehote jedného roka, mal konanie podľa § 30 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov zastaviť. Takýto právny záver je možné vyvodiť aj z obsahu rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8Sžo/1472/2008 z 12.03.2009.

8. Krajský súd ďalej v súvislosti s výkladom dotknutého ustanovenia § 68a ods. 3 zákona o službách zamestnanosti a taktiež vo všeobecnosti k posudzovaniu právne významných skutočností ovplyvňujúcich plynutie subjektívnej lehoty na uloženie sankcie za správny delikt poukázal aj na obsah rozsudku Najvyššieho súdu SR č. k. 6Sžf/51/2010 z 22.06.2011, uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR č. 2/2013 pod č. 19, z ktorého vyplýva, že rozhodujúcou skutočnosťou pre začatie plynutia subjektívnej lehoty na uloženie sankcie za správny delikt je skutočnosť, že správny orgán sa dozvedel o porušení zákona. Zároveň k otázke plynutia lehôt na vydanie rozhodnutia o postihu za správny delikt Najvyšší súd SR judikoval, že lehoty na vydanie takéhoto rozhodnutia v právnom štáte predstavujú jeden z mechanizmov obmedzujúcich prietahy v správnom konaní, ktorý je súčasne prostriedkom ochrany účastníka správneho konania proti postupu orgánu verejnej moci.

9. Tiež poukázal na to, že napokon aj judikatúra správnych súdov v Českej republike, s ktorou má Slovenská republika rovnakú právnu históriu, pri formulovaní právnych záverov vyplývajúcich z identickej právnej úpravy administratívneho trestania za správne delikty, pri výklade právneho textu právnej úpravy plynutia subjektívnej lehoty pre rozhodnutie správneho orgánu „pokutu možno uložiť do jedného roka“ zastáva názor, že dané znenie právnej úpravy je nutné vyložiť tak, že konanie o uložení pokuty je potrebné právoplatne ukončiť. To znamená, že rozhodnutie o uložení pokuty musí nadobudnúť právoplatnosť najneskôr v posledný deň tejto lehoty (Přehled judikatury ve věcech správního trestání, ASPI, a.s., 2006 pod č. 430 - rozsudok Vrchního soudu v Praze č.k. 7A 147/94 z 10.2.1995).

10. Krajský súd dospel k záveru, že keďže žalovaný vydal preskúmané rozhodnutie až 18.11.2015, pričom subjektívna jednoročná lehota pre uloženie pokuty mu uplynula 03.11.2015, rozhodol tak zjavne po uplynutí jednoročnej subjektívnej lehoty na uloženie pokuty vyplývajúcej z ustanovenia § 68a ods. 3 zákona o službách zamestnanosti, z ktorého dôvodu v preskúmanej právnej veci zrušil rozhodnutie žalovaného napadnuté žalobou, ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, aplikujúc pritom zásady administratívneho trestania vyplývajúce z hore citovaných ustanovení Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Ústavy Slovenskej republiky a Správneho súdneho poriadku.

11. Záverom krajský súd uviedol, že z obsahu administratívneho spisu vyplýva okrem iného aj obdobie dlhodobej nečinnosti správneho orgánu prvého stupňa, ktorý vo veci evidentne nekonal od 15.12.2014, kedy adresoval žalovanému vyžiadanie k jeho vyjadreniu pred vydaním rozhodnutia o uložení pokuty (č.l. 17 administratívneho spisu správneho orgánu prvého stupňa) až do vydania prvostupňového rozhodnutia dňa 02.09.2015, teda po dobu takmer 9 mesiacov. Z obsahu administratívneho spisu správnych orgánov oboch stupňov pritom nevyplývajú žiadne objektívne právne a faktické prekážky, ktoré by bránili postupu v správnom konaní bez zbytočných prietahov. Ide o zistenie korešpondujúce so závermi správneho súdu o potrebe rešpektovania právneho názoru vyplývajúceho okrem iného aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Sžf/11/2010 z 18.11.2010, podľa ktorého „lehoty k rozhodnutiu predstavujú v právnom štáte jeden z mechanizmov výrazne obmedzujúcich tendencie k nekontrolovateľnosti správnych orgánov a prietahov v konaní pred nimi. Predmetná lehota

je tiež prostriedkom ochrany účastníka správneho konania proti postupu orgánov verejnej moci. Ide o ustanovenie slúžiace predovšetkým záujmom účastníkov, ktorým sa im dáva právna istota ohľadom lehoty, v ktorej musí byť vec vybavená“.

12. Krajský súd vzhľadom na vyššie uvedené rozhodnutia správnych orgánov poukazom na ust. § 191 ods. 1 písm. c/ a g/ S.s.p. zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

II.

Kasačná sťažnosť žalovaného

13. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal žalovaný v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. Navrhoval, aby Najvyšší súd slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 8S/2/2016-57 zo dňa 26. januára 2017 zmenil tak, že návrh navrhovateľa sa zamietá a nepriznal mu náhradu trov celého konania, alternatívne žiadal, aby najvyšší súd rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 8S/2/2016-57 zo dňa 26. januára 2017 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

14. V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalovaný namietal, že krajský súd porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.) a odklonil sa od ustálenej rozhodovacej praxe (§ 440 ods. 1 písm. i/ S.s.p.).

15. Žalovaný mal s ohľadom na dikciu ust. § 11 zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe za to, že protokol o výsledku kontroly zo dňa 03.11.2014 nie je konečným výstupným dokumentom z kontroly, nakoľko v ňom uvedené kontrolné zistenia (porušenie povinnosti) mal kontrolovaný subjekt možnosť odmietnuť a odmietnutie doložiť dôkazmi - predložiť námietky, s ktorými sa orgán kontroly mal povinnosť vysporiadať. Žalovaný prezentoval názor, že kontrola je skončená až prerokovaním protokolu, podpísaním zápisnice o prerokovaní protokolu o výsledku kontroly, v ktorom výsledok kontroly kontrolovaný subjekt vzal na vedomie a prijal povinnosť predložiť v stanovenej lehote splnenie prijatých opatrení na odstránenie zistených nedostatkov. Predmetná kontrola bola ukončená prerokovaním protokolu o výsledku kontroly s podpísaním zápisnice o prerokovaní protokolu o výsledku kontroly dňa 28.11.2014. Uviedol, že správny orgán sa o porušení zákona dozvedel najskôr po skončení kontroly, po prerokovaní protokolu o výsledku kontroly dňa 28.11.2014, čo je podľa názoru žalovaného začiatok plynutia jednoročnej subjektívnej lehoty pre uloženie pokuty v preskúmvanej právnej veci. Žalovaný vydal preskúmvané rozhodnutie dňa 18.11.2015, v rámci jednoročnej subjektívnej lehoty pre uloženie pokuty. Právny názor súdu ohľadne výkladu subjektívnej lehoty, podľa ktorého by do jedného roku malo byť právoplatné ukončené konanie nepovažuje žalovaný za správny - pokuta v lehote do jedného roka, keď sa žalovaný a správny orgán prvého stupňa dozvedeli o porušení povinnosti žalobcom, ktoré mu určuje § 29 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti bola uložená v súlade s dikciou § 68 ods. 3 zákona o službách zamestnanosti.

16. Žalovaný v súvislosti s namietnutým odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe bez ďalšieho zdôvodnenia poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu SR vo veciach správnych, aplikovateľnú na tento prípad, a to na rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov 6/2003, Rozhodnutie č. 122, podľa ktorého sa rozhodnutie nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné či výhodnejšie postavenie pre účastníka. Taktiež poukázal na rozhodnutie, podľa ktorého súd nevyhľadáva za účastníka konkrétne dôvody nezákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktoré podľa § 249 ods. 2 O.s.p. majú tvoriť obsah žaloby a určovať rozsah preskúmania zákonnosti rozhodnutia súdom (rozhodnutie č. 58/2001). Záverom poukázal na rozhodnutie č. 39 Stanovísk a rozhodnutí vo veciach správnych Zbierka stanovísk NS a súdov SR 5/2016 podľa ktorého, ak žalobkyňa nevyvrátila hodnoverným spôsobom skutočnosť a skutkový stav, ktorý bol zistený správnymi orgánmi, za takýchto skutkových okolností nie je dôvod, aby správny súd zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu.

III.

Vyjadrenie žalobcu ku kasačnej sťažnosti žalovaného

17. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k podanej kasačnej sťažnosti žalovaným považoval napadnutý rozsudok za zákonný, vydaný po správnom právnom posúdení, presvedčivo odôvodnený, pričom tento nie je v žiadnom rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou kasačného súdu (a už vôbec nie s rozhodnutiami, na ktoré poukázal žalovaný v kasačnej sťažnosti).

18. Žalobca mal za to, že nie je žiadny dôvod na to, aby žalovaný pri výklade okamihu začatia plynutia prekluzívnej lehoty stotožňoval moment, kedy sa správny orgán prvého stupňa dozvedel o porušení zákona, s momentom, kedy bola skončená kontrola u žalobcu. Práve takýto výklad by bol v rozpore s princípom právneho štátu, pod ktorý patrí právna istota a právo na priebeh konania bez zbytočných prieťahov. Ak by mal byť momentom, kedy sa správny orgán dozvedel o porušení zákona kontrolovaným subjektom vždy až okamih ukončenia kontroly, znamenalo by to pre správne orgány možnosť predlžovať dobu trvania kontroly v zásade neobmedzeným spôsobom (obmedzeným len dobou objektívnej prekluzívnej lehoty).

19. Taktiež nemôže byť podľa žalobcu vôbec sporná otázka, či má byť sankcia uložená počas prekluzívnej lehoty právoplatne. Výklad o tom, že stačí vydanie rozhodnutia v danej lehote, a nie je potrebné také rozhodnutie počas prekluzívnej doby doručiť, aby sa stalo právoplatným, by zasa len smerovalo k právnej neistote a k predlžovaniu konaní, pričom nepochybne by účastníkom konaní boli doručované rozhodnutia datované v dobe pred uplynutím prekluzívnej lehoty, avšak doručené účastníkom dávno po jej uplynutí.

20. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť, podanú žalovaným zamietol a zaviazal žalovaného na náhradu trov kasačného konania.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

21. Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ v spojení s § 438 ods. 2 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 453 ods. 2 S.s.p.), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 452 ods. 1 v spojení s ust. § 137 ods. 4 S.s.p.) a dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné zrušiť.

23. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde bol rozsudok Krajského súdu v Košiciach, č. k. 8S/2/2016-57 zo dňa 26. januára 2017, ktorým krajský súd žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného poukazom na ust. § 191 ods. 1 písm. c/ a g/ S.s.p. v spojení s prvostupňovým rozhodnutím zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

24. Predmetom preskumavacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny č. 2015/181235 UPS/US1/OK2/KON/2015/132 zo dňa 18.11.2015, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov, č.TV2/K/KON/2015/67-7 zo dňa 02.09.2015, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta podľa ust. § 68a ods. 1 písm. a/ zákona o službách zamestnanosti vo výške 5 000,- Eur za kontrolou zistené porušenie povinnosti dodržiavania všeobecne záväzného právneho predpisu § 29 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti.

25. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených

týmto zákonom. (§ 2 ods. 1 S.s.p.)

26. Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania. (§ 5 ods. 2 S.s.p.)

27. Správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy. (§ 177 ods. 1 S.s.p.)

28. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 177 a nasl. S.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi.

29. Správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverené právomoci a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe, či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu, ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi.

30. Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy. (§ 135 ods. 1 S.s.p.)

31. Správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie. Ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie vo veciach správneho trestania ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe. (§ 194 ods. 1, 2 S.s.p.)

32. Správny súd nie je vo veciach správneho trestania viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak ide o skúmanie otázky zániku zodpovednosti za priestupok, uplynutia prekluzívnej lehoty alebo premlčacej lehoty, v ktorej bolo možné vyvodiť zodpovednosť za iný správny delikt alebo za iné podobné protiprávne konanie. (§ 195 písm. b/ S.s.p.)

33. Účastníci konania majú v konaní pred správnym súdom rovnaké práva a povinnosti; tým nie sú dotknuté oprávnenia prokurátora podľa § 45 až 48. (§ 53 S.s.p.)

V.

Právne posúdenie kasačným súdom

34. Právna teória v rámci verejnoprávnej zodpovednosti za protispoločenské konanie rozoznáva trestné činy, priestupky, iné správne delikty, v ďalšej špecifikácii ešte správne disciplinárne delikty a správne delikty poriadkové. Deliktom je len také porušenie povinnosti (konanie alebo opomenutie), ktoré konkrétny zákon takto označuje. Rozlišovacím kritériom medzi jednotlivými druhmi deliktov podľa závažnosti je miera ich typovej spoločenskej nebezpečnosti vyjadrenej v znakoch skutkovej podstaty, u iných správnych deliktov a disciplinárnych deliktov ešte aj okruh subjektov, ktoré sa deliktu môžu dopustiť (výstižne to určuje napr. zákon o priestupkoch). Iné správne delikty sú svojou povahou najbližšie práve priestupkom. V oboch prípadoch ide o súčasť tzv. správneho trestania, o postih správnych orgánom za určité nedovolené konanie (či opomenutie).

35. Je potrebné zdôrazniť, že formálne označenie určitého typu protispoločenského konania a tomu zodpovedajúce zaradenie medzi trestné činy, priestupky, iné správne delikty a z toho vyvozené následky v podobe sankcií, vrátane príslušného konania, pritom či už ide o oblasť súdneho alebo správneho trestania, je len vyjadrením reálnej trestnej politiky štátu, teda reflexia názoru spoločnosti na potrebnú mieru ochrany jednotlivých vzťahov a záujmov. Kriminalizácia, či naopak dekriminalizácia určitého konania nachádza výraz v platnej právnej úprave a v ich zmenách, voľbe procesných nástrojov potrebných k odhaleniu a dokázaniu konkrétnych skutkov ako aj prísnosti postihu delikventa.

36. V predmetnej veci bolo predmetom prieskumu rozhodnutie o uložení sankcie za správny delikt (správne trestanie). Keďže nebol správny súd podľa ust. § 195 písm. b/ S.s.p. viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby nebol ani kasačný súd poukazom na ust. § 453 ods. 2 S.s.p. viazaný sťažnostnými bodmi kasačnej sťažnosti.

37. Z obsahu súdneho spisu kasačný súd v rámci kasačného konania nad rámec kasačnej sťažnosti zistil, že v predmetnej veci rozhodoval príslušný krajský súd avšak v nesprávnom obsadení.

38. Podľa ust. § 19 ods. 2 S.s.p. správne súde konajú a rozhodujú v senátoch, ak tento zákon neustanovuje, že rozhoduje sudca alebo predseda senátu. Všetci členovia senátu sú si pri rozhodovaní rovní. Ak koná a rozhoduje sudca, prislúchajú mu práva, ktoré sú inak vyhradené senátu alebo predsedovi senátu.

39. Podľa ust. § 23 ods. 1 S.s.p. na krajskom súde vo veciach správneho súdnictva konajú a rozhodujú sudcovia správneho kolégia v trojčlenných senátoch zložených z predsedu a dvoch sudcov.

40. Podľa ust. § 23 ods. 2 písm. a/ S.s.p. sudca na krajskom súde koná a rozhoduje o správnych žalobách vo veciach správneho trestania podaných proti rozhodnutiu alebo opatreniu o priestupku;

41. Vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení Správneho súdneho poriadku mal v predmetnej veci rozhodovať správny súd zložený z troch sudcov (senát) a nie sudca, tak ako v predmetnej veci, keďže predmetom konania bolo preskúmanie rozhodnutia o uložení sankcie za správny delikt a nie rozhodnutia/opatrenia o priestupku. Tým, že vo veci rozhodoval nesprávne obsadený súd bolo konanie postihnuté vadou, ktorou došlo k porušeniu základných princípov súdneho konania a táto mala vplyv na zákonnosť rozhodnutia.

42. Poukazom na uvedené kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa ust. § 462 ods. 1 S.s.p. mimo rozsahu a dôvodov kasačnej sťažnosti v súlade s ust. § 453 ods. 2 S.s.p. z vyššie uvádzaných dôvodov, bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou rozhodnutia zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd súčasne rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania v súlade s ust. § 467 ods. 3 S.s.p..

43. V ďalšom konaní bude zo strany krajského súdu potrebné vec opätovne prejednať a rozhodnúť v senáte zloženého z troch sudcov (dvoch sudcov a jeho predsedu).

44. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.